

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Papok-, tanítók-,
gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre 8 K.
a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy
példány ára 10 fillér.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többesrői közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

1903.

(F-i.) A sebesen rohanó idő jelző-
tábláján valahányszor feltűnik egy-egy év-
szám, mindannyiszor újabb reményekkel
indulunk tovább a nehéz uton. Sok keserű
csalódásnak altatószere ez a reménykedés...
Ámde okos embernél a csalódást okulás
követi; a szívébe oltott reményből pedig
bizalom lángja gyul ki.

Az a bölcs, ki mindenből és mindenki-
től tanul. Okuljunk tehát a mult esemé-
nyeinek a szerzett tapasztalatokat felhaszná-
lva, bizalommal menjünk tovább rendel-
tetésünk után.

Az ugynevezett székely-mentési akció
folyamán, népünk anyagi romlása mellett
itt-ott torzképekben tüntették fel annak erkölcsi
pusztulását is. Sokan a torzfestésben
annyira mentek, hogy szinte szégyelljük ma-
gunkat a világ előtt... Annyire tán mégse
jutottunk... Annyi igaz, hogy tiszta buza mel-
lett akad egy kis rosta alj is. Hol a kenyér
fogy, utána megy sok szép régi erkölcs is.

Miután bajunk főforrása: a szegénység!
És itt eljutottunk egy oly ponthoz,
mely a székely-mentési akciónak „punk-
tum szaliense”. Ennek a kérdésnek
megfejtéséhez fűződik az a szebb jö-
vendő, mely népünk hazafenntartó be-
csét, nagy nemzeti hivatását biztosítja, fel-
virágoztatja.

Első sorban pedig nekünk kell mun-
kálkodni. A munkásság tartott fenn a mult-
ban, ez tart meg a jövőben is. A segélye-
zést kérjük, megköszönjük; a mentőkezelt
örömmel megszoritjuk, de az idegen gyám-
kodásra kényszerített nyomorék szere-
pére nem vállalkozik az önzeteres székely...

Ezeknek a témáknak lezsegetése azon-
ban most nem célom. Önkéntelenül akad-
tak meg a tollam hegyén.

Egy társadalmi programot akarok
ezuttal szem elé állítani. Ez a Lyka De-
meter Kodexe. Annak idején, a min-
dennapi élet sok szomorú jelensége mel-
lett, örömmel irtam volt meg Lyka Deme-
ter, Pázmánd kegyurának hazafias szép
tettét.

Lyka Demeter ugyanis külföldi utjáról
hazatérvén, a régi szokás szerint előtte
tisztelgő küldöttségnek válaszában felemlit-
tette a millenniumi ünnepélyt is, melyet a
királyi palotától lefelé az utolsó zsellér-
kunyhóig minden magyar embernek meg
kell ünnepelnie! A fősúlyt azonban arra
kell helyezni, hogy oly intézmények léte-
süljenek, a melyek hazánk népének jövő
felvirágozásához hathatósan hozzá
is járulnak. Ezzel Lyka átnyújtott a plebá-
nosnak egy ajándékozási okmányt, melynek
értelmében — az ezredéves ünnepély ma-
gasztos emlékére — a községnek saját
költségén iskolát fog építtetni.

— Én magam részéről, folytatta be-
szédét Lyka — nem kötök ki egyebet,
hogy az iskola-épület homlokzatára helyez-
tessék egy márványtábla, melyen az utókor
számára a következőket akarom bevésíteni:

1. A nép szeresse és imádjá hazáját
és királyát.

2. Őrizze meg édesen hangzó anya-
nyelvét és legyen minden ízében magyar.

3. Legyen vallásos; szeresse vallását,
de tartsa tiszteletben más valláson lévő
embertársait is.

4. Ragaszkodjék ahhoz a földhöz, a
melyet apától örökölt, művelje ezt és szívja
magába azt a tudatot, hogy a ki földjét
műveli, az egyuttal hazáját is szolgálja.

5. Végül csepegtessék a gyermekek
szívébe: a földmivelő osztály, birtokkülön-
ség nélkül, az kell hogy legyen és marad-
jon, a mi volt — az állam és társadalmi
rendnek leghivatottabb öre, fenntartója és
ápolója.

Bölcs gondelkezés, hazafias lélek kodi-
fikálta ebben az öt pontban a magyar em-
ber magasztos feladatát. Vajha társadal-
munkban senki se tévesztené szem elől
azokat az irányelveket, melyeket megörökít
a Lyka Demeter Kodexe!

Az időből kifogytam, de sohasem ab-
ból a jó kívánságból: adjon az Isten
szebb jövendőt a mi szegény szé-
kely népünknek!

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCZÁJA.

Legyőzhetetlen akadály.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Ön azzal tisztelt meg, kedves barátom, hogy
feleségül kért. Figyelmeztet arra, hogy még fia-
tal asszony vagyok és azt állította, hogy magános,
gyermektelen, elhagyott özvegyiségem sokkal tovább
tartott, mintsem azt akár a társadalom, akár ér-
zelmeim kívánhatnák. Én azt feleltem önnek, hogy
„amit kíván, az lehetetlenség”, még ennél többet
is mondtam, hogy „az asszony, a kit ön tisztel,
nem érdemes sem a szeretetére, sem a becsülé-
sére, mert az egy gyáva teremtés.” Ön erre vi-
szont azt felelte, hogy „ez lehetetlenség”. Pedig
igaz! És most, hogy ön elment és én egyedül
ülök itten, megszegve ma estére tett ígéretemet
és nem keresvén egyéb társaságot a hülsen meg-
jelenő képeknél, valami arra késztet, hogy sza-
vainak magyarázatát adjam önnek, hogy mily
hüség és mily megvetendően hitvány lehet egy
asszonyi lélek.

Az asztalra, amelyiken irok, a cselédem épp
az imént tett egy halom jáczintot. Valaki küldte,
nem tudom, hogy ki, de illatuk betölti az egész
szobát és igaza volt Balzacnak, a mikor azt mondta,
hogy az illat jobban visszaidézi az ember emlé-
keit, mint az élőszó. Ennek a virágnak az illata
ifjúságom gyönyörűségeit juttatja eszembe; a ta-
vaszt, a mikor tizenhét éves voltam és fehér
battiszt ruhában jártam, nem szorúlva egyéb
szépitőszerre a pirulásomnál, amikor az erdőben
sétáltunk a kedvesemmel, a férjemmel, akit ön
elakar velem felejtetni.

Immár nem vagyok egyedül a pattogó tűz-
zel! Velem van a mult, amint a jáczint illatát
szívom be és Lucián visszajött, kiszállt a sirjából,
hogy szemrehányó tekintettel nézzen reám onnan,
ahol ön a szerelméről beszélt ma délután

Engedje, hogy összeadjam a gondolatomat
és rendszeresen bevádolhassam magamat.

Angliának egy csendes zugában éltem nagy-
nénemmel, aki nem rég hagyta rám a vagyont,
melylyel jelenleg bírok. Háztartásunk egyszerű
volt, mert noha rokonom gazdag asszony volt,
igényei és szokásai a legegyszerűbbek közé tar-
toztak és nemhogy tulragyogta volna azokat, akik-
kel érintkeztünk és a kik a társaságunkhoz tar-
toztak, de sőt dicsérte és lehetőleg utánozta sze-
rény életmódjukat.

Visszatekintve az életre, amelyet éltem, ret-
tenetes egyhangu és unalmasnak tetszett egy bi-
zonyos májusig. Ebben a hónapban egy fiatal
művész került hozzánk. A környékre jött váz-
latokat gyűjteni, ajánló levéllel valamelyik
szomszédunkhoz, amelyet — szokása ellenére —
be is mutatott. Mert rendszeren — mondta nekem
később — nem szoktam az ilyesmivel élni, mert
az ajánló levél sokszor egyaránt kellemetlen az
emberre és arra nézve is, akinek ajánlva van az
ember. De sokszor nem lehet el nem fogadni há-
látlanság nélkül a jószívűség iránt, amelylyel az
efféle ostobaságot a nyakára kötik az embernek.

A szomszéd, akinek ajánlották, nagyon jó
barátja volt nagynénemnek és egy estén, nem-
sokára az idegen érkezése után, egy cukros víz-
zel és süteménnyel fűszerezett estén találkoztunk.

Nem fogom ismeretségünk történetét rész-
letezni és nem is akarom állítani, akár mennyire

szerettem is későbbben, hogy akkor este, a mikor
elváltunk és én haza mentem, éreztem volna egye-
bet a kellemes felindulásnál és örömmel, amit
egy tehetséges és szép fiatal ember hódolata ter-
mészetesen kellett, hogy keltsen egy olyan ma-
gányban nevelkedett fiatal leánynak, a milyen é
voltam, a szívében Különben is azt hiszem, hogy
az asszonyok ritkábban szeretnek első látásra
mint a férfiak. Mert az asszony szerelme a le-
kében fogamzik, míg a férfiaké többnyire az ér-
zékekben és csak későbbben fogja el a lelkét. Nem
nem fogom önt szerelmünk történetével fárasztani,
csak annyit mondok el, hogy kölesönös von-
zódásunk oly erővel kelt életre, hogy egy délutá-
non, azelőtt való napon, hogy vissza kellett térnie
Párisba, Lucián megkért, hogy menjek hozzá fe-
leségül.

Az állvány előtt állottunk, amelyen festett,
a házunkkal szomszédos erdőben. De a vászonra
festett kép azért nem tájkép volt, hanem annak
a leánynak az arczképe, aki akkor voltam.

— Be van fejezve — szölt az esetet félre-
telve — és nekem mennem kell! — Aztán kér-
dezte, hogy sajnálom-e?

Nem emlékszem a feleletemre. Különös,
hogy a mások szavainak az emléke mennyivel
tovább marad még az elménkben, a magunkénál.
Nem emlékszem a feleletemre, de arra, amit ő
mondott rá, úgy emlékszem, mintha tegnap tör-
tént volna. Emlékszem, hogy együtt mentünk haza,
nagynéném elé. És emlékszem a napsugárra,
amely arcját és mosolyát az ablakon keresztül
érintette, amint közeledésünkre megfordult és fi-
gyelmes, majdnem azt mondhatnám: kíváncsi te-
kintettel várta érkezésünket. (Vége köv.)

A vasuti bérletjegyek meghosszabbítása.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter értesítette a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy az 1902. évre kiállított államvasuti összes kedvezményes évi bérlet- és évi szabadjegyek érvényét az 1903. év január hó 31-ik napjáig kiterjesztette.

A székelyföldi bajok s azok legfőbb gyógyilási módjai.*

— A székelyföldi kormánybiztos urhoz. —

I.

Néhány tájékozó előzetes észrevétel.

Annyi mindenféle és oly sok jó indulattal van már elmondva országházban, sajtóban társaságokban a székelység megerősítése céljából, hogy alig is merészelek néhány szót kérni.

A Beksics Gusztáv által nagy nyomatékosan felvetett eszme megvalósítása iránti általános érdeklődés 6 év múltán most kezdett a tetőpont felé közelgetni. (Lásd »A nemzeti politika programja Erdélyben és a Székelyföldön«. Budapest 1896.)

Beksics az egész eszmekört felölelte nagy és merész rövid vonásokban, bírálva, dorgálódva, lelkesítve, adatokkal a kezében. Ő felülről néz lefelé. Én soromhoz képest alulról felfelé.

Én főleg a székelységet tartom szem előtt s szám szerinti adatok nincsenek kezemben és nem is juthatok ilyenekhez. De azért talán nem találkozom gyűlölettel, vagy kinevetéssel. Mély érdeklődés vezet rég roszdásodó tollamat. Több tekintetben a tévedhető emlékezés a kutforrásom, más tekintetben a pár év előtti megfigyelés.

* * *

A napoleoni nagy francia háború végével az 1814—16-iki államtököt (a római szentbirodalmi császárság megszűnt s az osztrák császárság megszületése alkalmával), melyet nagy *devúváció* (értékesökentés) név alatt a vének ma is emlegetnek, alig fél század múltán követte lényegileg az 1850-iki, mikor még a 10 kr is papírrá változott.

A szabadságharc végével vagyoniilag a magyar társadalom is elbukott, mert a harcz ugyszólva magánzsebre ment. Nem hadsereg, hanem nép harczolt az állami hadsereggel és a muszka nagyhatalom seregeivel szemben.

Az osztrák magán vagyon jó részt sértetlenül maradt, a magyar tönkre ment. 1866-ban annak a tudunk nélkül, sőt ellenünk felhalmozott roppant államadósságnak jelentékeny része fizetésére mégis kötelezettséget kellett vállalnunk, hogy saját tüzhelyünkhöz csoportosulhassunk és fizetnünk mindennap az urbérmegváltási millió törlesztésével egyidejűleg.

Átvettünk tehát egy roppant adóssággal terhelt, felszeretlen, forgó tőke nélküli pusztá birtokot, míg Ausztria egy felszerelt, nagy beruházásokkal ellátott birtokban maradt, s adósságokkal ugyan, de így fogott államgazdasághoz vagyonos polgársággal, mint a jórészt a mi vérünk és vagyonunk árán alkotmányossá tett társállam.

Ez nem keserű szemrehányás. Csupán tájékoztató megjegyzés akar lenni a gyengébbek kedvéért.

Mi gazdasághoz fogtunk és folytatjuk roppant erőfeszítéssel. Vérrel és vagyonnal szerzett önállóságunk megtarthatása és a pusztá birtok felszerelése életkérdés vala.

Az ezredéves ünnep következett. Pénz kellett, mert anélkül nem lehetett megmutatni a világnak, hogy nem vagyunk keletnek halni való züllött népe.

Mig egyik emberünk Európa bámulatát vonta magára a nálunk jól bevált vasuti zónarendszerrel, addig a másik a talán legutolsó pénzbanjához, az italméresi jog megvételéhez s ezzel a valuta helyreállításához mutatott utat. (Folyt. köv.)

* E cikksorozatát még múlt évi augusztus elején kaptuk a székely kongresszushoz intézve lapunknak egy jelenleg távol élő barátjától, de terjedelménél fogva már nem közölhetük kellő időben, habár az író meg is sürgette. Minthogy több oly segítő módot ajánl, melyekről tudunkkal sem a sajtóban, sem a kongresszusi tárgyalásokon még szó sem volt s néhány emlegetett kérdéstről is megkapóan eleven képet fest, közlését nem mulaszthatjuk el. Író tájékozottsága széleskörűnek és alaposnak látszik. Hangja több helyt csipős, itt-ott megragadóan meleg és tetteire indító. Nemcsak a nagyérdemű kormánybiztos urnak, hanem az olvasó közönség nagyjainak és kisebb tagjainak is becses figyelmébe ajánljuk, érdeklődésünk teljességével ohajtván, hogy az egész országban visszhangot keltsen, még abban az esetben is, ha a gyakorlati kivihetőség tekintetében csupán hazafias, erős fellángolásnak bizonyulna, mert ez esetben is rámutat legalább a bajok gyökérszálaire. S ez is sokat ér... Tehát Isten és a hazafiság nevében! Szerk.

Irodalom.

A magyar királyság első századaival és Kálmán uralkodásával foglalkozik Acsády A magyar birodalom történeti czimű művének most megjelent 5 és 6. füzetében. Mint az előbbi füzetekben, ugy ezekben is a nemzet kialakulásának belső történetére, a szociális és közgazdasági mozzanatokra helyezi a fősúlyt. Gyönyörű fejtegetésekben mutatja ki Acsády, hogy az első királyok bölcs és minden ízében magyar politikája mint csoportosította a magyarság minden rétegét a trón köré, mint egyesültek a magyar állameszmében a nép legkülönbözőbb elemei. Örömmel dolgozott az egész nemzet királya oldalán és aránylag nagyon rövid idő alatt óriási haladást tett az anyagi jólét és polgárosodás terén. Egészen új távlatok tárulnak fel az előtt, ki Acsády munkájából ismeri meg a magyar királyság első századának történetét. Hisszük, hogy a közönség méltányolni fogja ennek a kész történelmi munkának kiválóságait, méltányolni annál inkább, mert ha elolvassa, neki lesz benne a legnagyobb gyönyörűsége.

— **Érdekes újítás a hírlapirodalom terén.** A Független Magyarország az ujesztendő küszöbén újítással lép az olvasóközönség elé. Az újítás lényege az, hogy maga a lap előfizetője legyen egyúttal a lap tulajdonosa is. A végtelenül fontos cél a legegyszerűbb módon érhető el. Aki ugyanis azt a pénzt, amit évről-évre valamely lap előfizetésére szokott küldeni, arra fordítja, hogy körülbelül ugyanakkora összeg befizetése által megveszi a »Független Magyarország« hírlapkiadó részvénytársaság egy részvényét, ezzel jogot váltott arra, hogy a társaság kiadásában megjelenő »Független Magyarország« czimű politikai napilapot 12 (tizenkét) éven keresztül teljesen ingyen megkaphassa és részesedjék minden kedvezményekben és ajándékokban, amelyeket a lap előfizetőinek nyújt. A 200 koronás részvényt öt év alatt kell törleszteni. A lap kiadóhivatala (Budapest, IV. Váci-utca 81.) mindenkinek szívesen ad bárminemű felvilágosítást.

Különfélék.**Ujévre!**

Virradjon szebb jövő a szegény hazára,
Benne a jólétnek ne legyen határa.
Bérczein, völgyein gazdag virulásban
Mosolygó szép arcát borulni ne lássam.

Áldott jó királyunk és a magyar nemzet,
Egyetértő munkán fogjon testvérkezet.
Katona és polgár egymást találja meg,
Ki igazán munkál, az Isten áldja meg.

Adjon a szülőknek az istenszeretet
Egészséges, jámbor, okos gyermekeket;
Gyermekeknek pedig kedves jó szülőket,
Hogy lásson a haza derék nemzedéket.

Házastársak között egyetértés legyen,
Ifju az öregnek tisztességet tegyen.
Gazdagnak szegényre többször legyen gondja,
Hatalmas a gyengét soha el ne nyomja.

Szálljon az új évvel szorgalom erénye,
Műhelybe, gyárakba, iskolák termébe.
Bíró a törvénnyel igazságot tegyen,
Aki hova nem tett semmit el ne vegyen.

Hozzon könyört oda, hol bőségben élnek,
Sorsával kibékült szívet a szegénynek.
Földeinknek áldást, termésben bőséget,
Betegeknek pedig friss, jó egészséget.

Vigasztalást annak, kit bánat és gyász ért...
Igaz szeretettel munkáljunk egymásért:
Mindenkit az Isten embernek teremtet,
Ez igazság nélkül sohse látunk rendet.

Bizzunk a jövőben, remegjen a gyáva,
Az igazt megtartja hite, bátorsága.
E hittől nyugodtan várjuk a jövőndöt...
Szívemből kívánok *boldog ujesztendő!*

Fülei Sz. Lajos.

— **A „Székely-Udvarhely“ 1903. évi január hó 1-től hetenkint kétszer, vagyis minden csütörtökön és vasárnap reggel fog megjelenni.**

A „Székely-Udvarhely“ 1903. évi, hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel megjelenő ujság kilencedik évfolyamára ezennel előfizetést nyitunk. Előfizetési árak: egész évre 10 K, Félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Papoknak, tanítóknak gazdasági egyleti tagoknak, községeknek és községi előjáróknak egész évre 8 K, a vármegyei tanítóegyesület tagjainak, községi és körjegyzőknek 7 K. — Azon t. előfizetőinket, kik hátralékban vannak, kérjük hátralékaik sürgős beküldésére és előfizetésük mielőbbi szíves megújítására. — Teljes tisztelettel: a „Székely-Udvarhely“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Üjévi üdvözlések.** Ma az összes hivatalok és intézetek vezetői előtt megjelennek a vezetősükre bizott testületek, hogy boldog újévet kívánjanak. A vármegyei tisztviselői karát Damokos Andor dr alispán vezeti Hollaky Arthur főispánhoz, hol az üdvözlő beszédet Lázár Ádám gróf főjegyző mondja.

— **Arany lakodalom.** Kassay Farkas Ignác országos ügyvéd, Székelyudvarhely város nyugalmazott polgármestere és neje Somogyi Karolina igen szép s az életben csak keveseknek megadott örömben részesültek. Szombaton, decz 27-én, családi körükben ünnepelték meg esküvőjüknek 50 ik évfordulóját. A széleskörű és előkelő család örömeiben mi is osztozunk s őszintén kívánunk hosszú életet az ünnepelteknek.

— **A vármegyei számvevősége** Konecz Aurél számvevővel élén tegnap delelőtt bucsuzott el Damokos Andor dr alispántól, mint a vármegye első tisztviselőjétől. Ezután tisztelgett Baranyai Gyula számtanácsosnál, a számvevőség jövődéli főnökénél.

— **Szell Kálmán unokája és a koldusgyerek.** A „Független Magyarország“ írja: Kedves és igazán a karácsoni hangulatba illő jelenetek voltak a tanui szombatom a Ferencziek-terén járó-kelők. Szell Kálmán miniszterelnök ment arra, kézen vezetve a kis unokáját, a ki a másik kezében ibolyabokrétát tartva, büszkén lépegetett a nagyapja mellett. Egy vak koldus állt a templom oldalán egy kis gyerekkel. A miniszterelnök észrevette a szerencsétleneket, zsebébe nyult és alamizsnát adott át a koldusgyereknek. Ezzel tovább ment a kis unokájával együtt. Az apróság hol a nagyapjára tekintett, hol vissza-vissza nézett a szegény koldusgyerekre, a ki még mindig a markában forgatta a Szell Kálmán alamizsnáját; azután egyszerre csak gondolt egyet a kis fejével (no meg a szívével), visszasietett a koldusgyerekhez és — kivett egy csomó ibolyát kis bokrétájából. Gyerekes, kedves örömmel nyomta a kis ibolyát a koldusgyerek kezébe, a ki ámulatában azt se tudta, mit csináljon a szokatlan adományval. A közönség, a mely végignézte a jelenetet, csaknem megéjenezte a kis adakozót, a nagyapa pedig megdúplázta a már előbb adott alamizsnát.

— **Nyugdíjazás és kinevezés.** Vorsatz Antal vármegyei főlevéltárost 23 évi hiv szolgálata után a vármegye 1188 K évi illetményvel nyugdíjazta és helyébe főlevéltárost Hollaky Arthur főispán Bíró Dénes allelvéltárost kinevezte.

— **A székelyföldi bajok s azok legfőbb gyógyilási módjai** cziművel a „Székely-Udvarhely“ mai számában egy nagyobb szabású és igen érdekes cikksorozatát kezdtünk közölni. A sok tudással, beható tanulmányokkal megírt cikkeket e helyen is m. t. Olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

— **Benedek Imre,** a homoródi járás erdemes főszolgabírója, megrendült egészségi állapotára tekintettel — folyó évi január 1-től nyugdíjazását kérte. A vármegye nyugdíjválasztmányja közelebbi ülésében határoz a méltányos kérés felett.

— **A kolozsvári egyetemen** az 1902—3-ik tanév második felére a beiratások e hó 7-én kezdődnek és 18-ig tartanak. A kellel megokolt pótbéiratások határideje pedig febr. 10-ike.

— **Szolgabírói változás.** Pálffy Jenő dr székelykereszturi — katonai szolgálatra szabadságot — szolgabíró visszaérkezett s a helyettesítésére

kinevezett Bartha Gábor szolgabíró szolgálatára az udvarhelyi járásba helyezték át.

— **Gazdasági és Ipari Hitelszövetkezet Székelyudvarhelyt.** Közel egy évi kitartó küzdelem, odaadó munkálkodás után, végre-valahára városunkban is megalakult a „Gazdasági és Ipari Hitelszövetkezet” vasárnap (decz. 28-an). Az alakulás körül kifejtett tevékenységért a Hitelszövetkezet igazgatósága és felügyelőbizottságának, valamint Kassay F. Ákos igazgató-elnöknek és a Spaller József szakiskolai tanár elnöklete alatt buzgólkodott előkészítő bizottságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a rendkívüli közgyűlés. Az alap le van téve. Most iparosainktól függ a szakcsoporthoz mielőbbi megalakítása. A csizmadia iparosok már is mozgolódnak. Az összesnek fel kellene ébredni!

— **Megjutalmazott falkola-kezelő.** A Magyar Földhitelintézet által az 1902. évre kitűzött gyümölcsstatenyésztési jutalomdíjából Darányi Ignác dr földművelésügyi miniszter egy 200 koronás jutalomdíjat vármegyénkben Petres Lajos zetek-laki róm. kath. elemi iskolai tanítónak ítélte oda. A megérdemelt jutalomdíjat gróf Desseffy Aurel, v. b. t. tanácsos, a Magyar Földhitelintézet elnöke fogja az általa, valamint a földművelésügyi miniszter által is alírt diszoklevéllel együtt a kir. tanfelügyelőség útján megküldeni.

— **Udvarhelyvármegye hivatalos lapjának** szerkesztésével Damokos Andor dr alispán szarhegyi Lazar Ádám gróf, vármegyénk ekes tollú főjegyzőjét bízta meg. A lap első száma e hó 8-án fog megjelenni. Előfizetési ára községeknek, községi és körjegyzőknek egész évre 6 korona, magánosoknak évi 10 korona. A „Székely-Udvarhely” előfizetői pedig évi 8 korona kedvezményes árral rendelhetik meg a tisztán hivatalos rendeleteket tartalmazó lapot.

— **Ipartestület városunkban.** Ezelőtt mintegy öt évvel élénk mozgalom indult volt az Ipartestület megalakítására. Közlebből fölújítjuk az akeziót. Hisszük, hogy most már sikerrel fog járni.

— **A „Székely Dalegyet”** e hó 4-iki nagyszabású hangversenyére sokan készülnek. A Budapest-szálló dísztermében megtartandó estélyre jegyeket Gyertyánffy könyvkereskedésében lehet előre váltani.

— **A Marosvásárhelyt működő ügyvédvizsgáló bizottság** elnökevé Koszika Gé a marosvásárhelyi ítélőtáblai tanácselnököt, helyettes elnökevé Dobay Albert ottani táblai bíró, tagjaivá pedig Avedik Simon kir. ítélőtáblai bíró, Bodó Sándor kir. törvénytudományi elnököt, Csiki László kir. főügyési helyettes, Hatfaludy István kir. ítélőtáblai bíró, Jakab Rudolf kir. ítélőtáblai bíró, Nagy Elek kir. ítélőtáblai bíró, Pósoni Gábor dr kir. ítélőtáblai bíró, Schusztér Rudolf kir. ítélőtáblai bíró és Szabó Dénes kir. ítélőtáblai bíró nevezte ki.

— **Nagyidők tanui.** A szomszédos Bikalfalván pár nap előtt két 48-as honvéd hunyta örök álmra fáradt szempilláit. Demeter András és Orbán István haltak el.

— **Alföldre székely!** A székely társaságok új irányt szabtak a társadalmi tevékenységnek. Az aradi és debreczeni székely bazárok örvendős próbának bizonyultak arra, hogy székely ipari és háziipari termékeink a magyar Alföldön piacot találjanak ezentúl, ha elvitelükről kellő módon gondoskodunk. Az eddigi eredményből konstataható, hogy az Alföldön állandó fogyasztásra találnak: 1. a gyékényárak és pedig kütönböző szotyrok és kosarak, pinczetokok, tálatávalók, üvegtokok és labtörlők; 2. kosárárak, hasított mogyorófaból készülő háztartási és gazdasági kosarak, fűzessző és venyige kosarak, vesszőből fonott puttonok; 3. fa-háztartási cikkek, fatálok, fatányérok, esztárgályozott kis dobozok; 4. gazdasági eszközök, jármók, létrák, alkatrészek (félgyártmányok); 5. faedenyek, fenyőfából és cserfából kádak, csebrek, dézsák, sajtárok, továbbá székelyudvarhelyi agyagárak; 6. kerti székek és festett tulipános butorok; 7. házi szőtt asztalneműk; 8. lomos pokróczok; 9. csiki szőnyegek; 10. tapló sipkák; 11. mindenféle gyermekjátékok és gyermek butorok; 12. élelmi cikkek, kézdívásárhelyi és tordai pogácsa, turó, sajt, szilva és rózsai (hecsímpecs). Mindenesetre a legnagyobb elismeréssel kell adóznunk a debreczeni Székely Társaságnak és az aradi Székely Otthonnak a karácsoni bazárokkal tett szerencsés kezdeményezésükért s hogy utat mutattak és kiadták a nagyjelentőségű jelszót: Alföldre székely!

— **A polgári önképző** fillérestélyeit e hó 12-én ismét megkezdte.

— **Sorsolás.** A medeséri unitárius egyházközség által kisorsolással értékesített „Orgona” sorsjegy tulajdonosait- és a sorsjegyek szíves

elarusítóit tisztelettel értesitem, hogy a decz. 28. napján megtartott „Huzás-on a 898 (nyolczszázkilenczvennyolcz) számu sorsjegy nyert. A jótékonykezlet érdekében tanusított szíves pártfogásért és adozatokért „Jóltevőinknek” egyházközségünk nevében, halás köszönetünket nyilvánítva — boldog ujesztlendőt kívánok. Medeséren, 1903 jan. 1. Ferenczi Áron, unitárius lelkész.

— **Ünneprontó gyilkosok.** Keczet község földjéhez ismet embervér tapadt. Karacson másodnapján Doma Dénes kecsesi lakos, 55 év körüli földmives este fel 8 órakor Spilman korcsmájából 2 deczi pálinka elogyasztása után hazafelé indult. Utközben a nyílt uton minden ok nélkül Varga Sándor (Zsigmondé) és Bak János (Eleké) 18—20 éves suhanczok megtámadták. Mig utóbbi a karját lefogta, addig Varga zsebkésével Domát a hátán három helyen megszurta. Erre Bak János azon megjegyzéssel, hogy „a te döféseid semmit sem érnek, mert azoktól nem döglök meg” — egy konyhakést egészen a nyelégig szurt Doma hátába, a ki összerogyott s ezután is Bak még egy szurást ejtett rajta. Doma másnap kora délután, mielőtt az odasiető Demeter Károly dr körorvos megérkezett volna — kiszilveredett. A tetteseket letartoztatták s bekisérték a helybeli kir. törvényszék fogházába.

— **Nyersbőreladás.** A mezőhegyesi, kishéri és bábolnai menesintézeteken s a gödöllői kir. korona-uralomban az 1903—1905. évek folyamán levágás és elhullás folytán származó nyersbőrök eladása tárgyában Budapesten a földművelésügyi miniszterium II. e. 98. sz. a. tanácsstermében f. hó 12-en d. e. 11 órakor zárt irasbeli versenytárgyalás lesz. Reszletes feltételeket, ajánlati mintalapokat a menesbirtokok ügyosztálya (földmiv. min. II. e. 81. ajtó) kívánatra portóköteleesen megküldi.

— **A nagy hó** terhe alatt szombaton este 7 órakor a Boros örökösök szeszgyárához tartozó istállójuk fedele összeroskadt. Az istállóban mintegy 36 hizó-ökör volt, de szerencsére a fedél összeomlásán kívül más kar nem történt.

— **Székely munkások pártolása.** Háromszek-vármegye egyik nagybirtokosa, Mikes Ármin gróf, hogy a székely munkásoknak állandó kerestet biztosítson, elhatározta, hogy Zabolá, Szöröse, Petőfalva, Pava és Ineczfalva községekben fekvő birtokai mezei munkáinak végzésére az eddig szerződöttet tótok helyébe lehetőleg székely munkásokat alkalmaztat. Ezért a zabolai grófi uradalom gazdasági intézősége felhívást bocsátott ki a szomszéd székely vármegyék községeihez, hogy a jövő év tavaszától, azaz a tavaszi munkák megkezdésétől azok befejezéséig 104 mezei munkást szerződés alapján felfogad.

— **Magyar Vuag.** Ez a czime Benedek Elek új napilapjának, melyet a kiváló székely író a karacsoni ünnepeken indított meg. A lap előfizetési ára egy évre 6 korona s a szerkesztő fenyves irodalmi neve már eleve biztosíték arra, hogy a legolcsóbban a legjobbat kapjuk, ha a „Magyar Világ”-ra előfizetünk.

Közgazdaság.

362—902. **Felhívás a gazdaközönységhez.** A gazdasági egyesület választmánya a vármegye taltaj javítása érdekében szükségesnek vélte oly actio megindítását, a mely a vadvizek levezetése vegett letesítendő alagsövezés házilag való eszközteset tenne lehetővé. E végből egy alagsö-sajtó adományozását kerte a földművelésügyi miniszter ut ő nagyméltóságától. Egy további lépés volna már most, hogy összeiratnának a vármegye azon birtokosai, illetve közbirtokosságai, vagy községei, a melyeknek birtokában van ily alagsö-vek gyártására alkalmas agyag, akik vállalkoznának arra, hogy ily alagsö sajtó elnyerése esetében, 6—700 drb alagsö számára való égető kemenczét 6—800 K költséggel megépítenek és az általuk előállítandó alagsöveket minimális árral adnák a gazdaközönségnek. Tisztelettel felkérjük ily irányban való készsüki bejelentésére azokat, a kik e czélra vállalkozni hajlandók. — Székelyudvarhely, 1902. deczember 31. Az elnökség.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Érdekes, hogy becses lapjában a folyó év május hóban feltett kérdéseimre — sok hallgatás után — két székely gazda már valahára válaszolt és mindkettőnek egymástól eltérők a véleményük. Nekem kötelességem mindkettőnek részben igazat

adni, azonban nem szeretném, hogy a közügyre fontos kérdés megoldása alatt összeütközések legyenek — s éppen azért kérem a még ez ügyben kérdéseimre felelni hajlandókat arra: tiszteljék egymás véleményét.

Soó István barátom egy kissé eltért a kérdésre adandó válasszal s talán belebocsátkozott a Sándor Gergely barátom véleményes tapasztalatának bírálatába. Vajjon nem jobb és helyesebb-e, ha a tárgyat bíráljuk, mint a véleményt? Minden dologról az okokat derítsük fel és aszerint ítéljünk.

Soó István barátom leírja, hogy Bethlenfalván mily állapot van a tagosítással, de hogy ezt a tagosítás okozta-e egészen, nem bizonyítja be. Persze jobb kevés jó, mint sok rossz. Hogy a tagosításnál a juh, kecske, sertés és libatartás a kisgazdának nehéz, hiszem; de minden dolognak két oldala van: árny és fény. Vajjon a bethlenfalvi állapot-apatást nem egyfelől az Ugronbank bukása; nem a város melletti mezei munkát kerülő szenvedély és a városi korcsmákban többszöri betérés okozta-e részben? Talán az, mert: Soó István barátom is bizonyítsa, midőn azt mondja: „asszonyaink, leányaink a semmit-tevésben felülmulhatatlanok”, a családokban hiányzik a munkásság, e helyett a tere-fere és pletyka foly. Hát nem ez-e a legnagyobb árnyoldal!?

En nem tudhatom, s azért tettem a kérdést, hogy a tagosítatlan birtok-e hasznosabb, vagy a tagosított? csak azt tudom, hogy Soó István barátom, a ki szeret munkálni, anyagilag 100 százalékon felül áll a tagosított birtokában, mint azelőtt.

Etéd, 1902. deczember 21-én.

Tisztelettel:
Gagy Lajos.

Nyílt-tér.*

Hungária-vendéglő és szálloda Székelyudvarhelyt. A Kossuth-utcában levő jóhírű Koronakert az új tulajdonos Solymossy Lajos dr keze alatt és Sándor István bérlő vezetésével örvendtes átalakuláson ment keresztül. Egész nagyvárosias berendezést nyert s a bérlő e kényelmes, izleses éttermet és külön kávéházat 1903. január 1-én, újév napján Hungária név alatt, Sándor vendéglős előzékeny kiszolgálása, valamint a gróf Teleki Samu sárd- és czelnai hírneves pinczéből beszerzett kitűnő erdélyi borok, elsőrendű kőbányai Dreher-féle sör — elég ajánló levelek arra, hogy a n. é. közönség méltó pártolásban részesítse és bizalmával jövőre is megtisztelje a törekvő vendéglőst. A „Hungária”-ban étlap szerint havi étkezés 20 frt (40 K), zónareggeli 10 kr (20 f), minden hétfőn és ünnep után való napon korhelyleves kapható. Társasbédéket, estélyeket előnvs árban elvállal és házon kívüli étkezéseket is mérsékelt árral szállít. A vidéki és utazó közönség bizonyára csakhamar kellemes otthonkép fogja tekinteni a Kossuth-utcai Hungáriát, hol kényelmes szobák igen mérsékelt árral állanak rendelkezésre, valamint tágas istálló és kocsiszin sem hiányzik a lófogatok beszállásolására. Aki pénzért tisztességes ellátást, méltó megbeszélést és otthonias kényelmet óhajt, az bizonyára fölkeresi és megtalálja Székelyudvarhelyt, a „Hungária”-szállóban!

Nagyérdemű vevőközönységének boldog újévet kíván **Balássy Ignác** mézárós és hentes Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca).

Nagyrabecsült vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek boldog újévet kíván **Sándor István** vendéglős, a „Hungária” szálló bérlője (Koronakert).

BETEGH PÁL

KÖNYV-, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER-
KERESKEDÉSE

NYOMTATVÁNYOK NAGYRAKTÁRA.

KÖNYVNYOMTATÓ

ÉS KÖNYVKÖTŐ INTÉZET.

„SZÉKELY-UDVARHELY”

székesztősége és kiadóhivatála.

SZÉKELYUDVARHELYT

boldog újévet kíván összes vevőinek és jóindulatu barátainak.

* Ezen rovatban megjelenő közleményekért nem vállal felelősséget a Szerk.

NAPTÁRAK, író- és levélpapírok, borítékok, ténták s mindenféle nyomtatványok és irodai szerek DÚS VÁLASZTÉKA van a „SZÉKELY-UDVARHELY” kiadóhivatalában (BETEGH PÁL könyv-, papír-, író- és rajzszerkereskedése Székely-Udvarhelyt.

Szám 4020—902. tkvi.

Hirdetmény.

Telekfalva községnek az árvátfalvi II. Rész. 18. számú telekjében 1., 4., 5[1., 5]2., 6., 8., 10. és 12. rendszám alatt felvett erdő és legelő birtokuk birtokszélyjegyzés következtében átalakított s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t.-cz., az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. és az 1891. évi XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítatik.

Ez azzal a felhívással tételik közzé:

1. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve a §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban, az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. § alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis **1903. évi június hó 20. napjáig** bezárólag a telekvi hatósághoz nyujtsák be; mert az ezen meg nem hosszabított záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak értelmében ideértve az utóbbi §-t az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással kívánnak élni, írásbeli ellentmondásaikat hat hónap alatt, vagyis **1903. évi június hó 20. napjáig** bezárólag a telekvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányában az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1903. évi június hó 20. napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulása után az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmint egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbiróság, mint telekvi hatóság.

Székelyudvarhelyt, 1902. évi október hó 27.

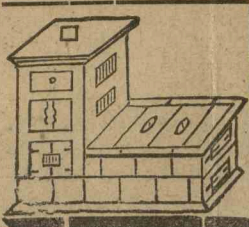
MIHÁLY,

kir. tvszéki egyesbíró.

Törlo- és táblaszivacsok

legnagyobb választékban, olcsó árak mellett a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában kaphatók.

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt 1903.

PAPP ZAKOR
ENDRE
 VASKERESKEDÉSE
 Az „Arany Kaszá”-hoz
 SZÉKELYUDVARHELYT.

Van szerencsém egy a helybeli, mint vidéki közönség igen becses figyelmét felhívni dusan berendezett

vaskereskedésemre.

Nagy raktárt tartok mindennemű **legjobb minőségű rudvasakban, főző és melegítő kályhákban, pület- és butorvasalás, konyhaberendezési cikkek, mindennemű szerszámok legjobb acélból, gondosan készített váltókékekben. — Legutányosabb ár és pontos kiszolgálás mellett eszközök. — Szíves pártfogást kérve, jegyzek** PAPP ZAKOR ENDRE vaskereskedése az „Arany Kaszá” hoz.

Egy Hallwood fizetőpénztár „öt” más gyártmányú fizetőpénztárt helyettesít.

Ön is tudja meg,

hogy a **The Hallwood Cash Register Company** által Amerikában gyártott fizetőpénztárak a legtokéletebbek és ez időszertint a **legjobb** a világon,

mert a **The Hallwood** fizetőpénztárnál elérhető, hogy a főnök egy pillanat alatt, egy tekintésre megláthatja, hány **Receptért** fizető vevője és azoktól **végösszegben mennyi bevétele** volt, ugyanakkor azt is látja, hogy **hány vevőjének összesen mennyiért** adott el kézi eladást, valamint megtudhatja, hogy **különlegességért**, vagy saját **különlegességért** hány vevője és azoktól **összesen mennyi** volt a be

vétele. Végül óhajra még egy ötödik végösszegező is áll rendelkezésre, mely egy külön a körülményekhez mérten bármire alkalmazható.

Tehát elvitázhatlan, hogy a **The Hallwood-féle** fizető pénztár, a mely „öt” műveletet végez, „öt” más gyártmányú fizetőpénztárral ér fel, minthogy ezeknek csak egy **összegezőjük** van és **igy csak egy** művelet forgalmát összegezik.

THE HALLWOOD
CASH REGISTER CO
 BUDAPEST, VI., DALSZINHÁZ-UTCZA 10.

Egy Hallwood fizetőpénztár „öt” más gyártmányú fizetőpénztárt helyettesít.

Az 1895. évi cariói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és aranyéremmel kitüntetve.

Orvo-i tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer a **biztos és kiváló gyors hatású REUMA-SZESZ** köszvény, esuz, reuma, ischias stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csúztájdalmakat is már néhány szori bedörzsölésnél teljesen megszüntette

egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.

Szegfü créme szegfü, májfolt, mitesser s az arc- és kéz bőr mindennemű tisztálanságai ellen. Főuri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.

Szegfü powder a tein-nek üdeséget s ünomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszín s créme színben. Egy doboz 1 korona.

Szegfü fogpor a fogak s foghús épségben tartására. A száját dezinficiálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 korona

Szegfü szappan a legfinomabb toillet szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.

Haj-elixir a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s hajkopás biztos megátlására szolgál. Egy üveg 3 korona.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszerárában, Király-u. 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerár”-ban Váci-körut 17. — Helybeli raktár: Solymossy János gyógyszerárában (Kossuth-utca) és Lengyel Samu gyógyszerésznél Székelykeresztur.

Névjegyeket és meghívókat a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca) rendelünk. Nagy választék, olcsó árak.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknel.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárában kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapesten.**
Richter F. Ad. és társa,
 csász. és kir. udvari szállítóék. **Rudolstadt.**

Eredeti friss töltésben és csomagolásban kapható: **Nagysolymosi KONCZ ÁRMIN** gyógyszerárában Székelyudvarhelyt.